

FUNDAMENTAREA DECIZIILOR DE CREDITARE, NOI
MODALITĂȚI DE INVESTIGARE

CĂRĂBA-MEIȚĂ NELA-LOREDANA

**FUNDAMENTAREA DECIZIILOR DE CREDITARE,
NOI MODALITĂȚI DE INVESTIGARE**

**Editura Universitaria
Craiova, 2016**

Referenți științifici:
Prof.univ.dr. Jenica Popescu
Conf.univ.dr. Lavinia Nețoiu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

CĂRĂBA-MEIȚĂ, NELA-LOREDANA

Fundamentarea deciziilor de creditare: noi modalități de investigare / Nela-
Loredana Cărăba-Meiță. - Craiova: Universitaria, 2017

Conține bibliografie

ISBN 978-606-14-1120-7

LISTA ABREVIERILOR

BCR Erste Bank	Banca Comercială Română Erste Bank
BRD-GSG	Banca Română de Dezvoltare - Groupe Société Générale
BNR	Banca Națională a României
CRI	Centralei Riscurilor Bancare
CIP	Centralei Incidentelor de Plăți
EUR	Euro
INS	Institutul Național de Statistică
RON	Romanian New Leu
UE	Uniunea Europeană

INTRODUCERE

În lucrarea de față intitulată „Fundamentarea deciziilor de creditare, noi modalități de investigare” am folosit ca metodologie de cercetare studiul de caz, utilizând ca metodă deducția, cu ajutorul căreia am determinat indicatorii de bonitate ai celor trei bănci și anume, BCR Erste Bank, BRD-GSG și Raiffeisen Bank.

Orice cercetare începe prin a clarifica natura problemei care va fi studiată, astfel, indicatorii privind încadrarea creditului bancar pe categorii de risc sunt operaționalizați cu ajutorul indicatorilor cantitativi (lichiditate, solvabilitate, rentabilitatea capitalurilor proprii etc).

Explicarea, devoalarea întregului proces de creditare așa cum se face el în prezent în interiorul băncilor comerciale, în lipsa unei structuri bancare specializate, este prezentată în capitolul al treilea intitulat „Decizia de creditare” care tratează modalitățile de elaborare și fundamentare ale deciziei de creditare prin explicarea mecanismelor de analiză rezultate din normele interne ale băncilor comerciale, a etapelor de analiză și ale nivelurilor ierarhice de analiză și aprobare de la nivelul sucursalelor și ale centralelor băncilor comerciale.

Am socotit necesară o prezentare cât mai exactă și în detaliu a diferitelor etape de analiză cu referire la elementele specifice pentru societățile cu profil agricol, pentru a putea extrage, chiar explicit motivele pentru care, în condițiile actuale ale agriculturii românești creditarea agriculturii, se face atât de greu.

Pentru o mai bună înțelegere a importanței analizei bonității clientului, plecând tot de la un studiu de caz subliniem faptul că pentru aceeași firmă putem obține folosind modele metodologice diferite, încadrarea în grupe de bonitate diferite, ceea ce și explică în parte acceptarea sau neacceptarea la creditare a unei firme de o bancă, în vreme ce o altă bancă ajunge la concluzii opuse.

*Capitolul patru intitulat „**Riscurile în activitatea de creditare**” prezintă o analiză aplicată a principalelor componente de risc ale activității de creditare, prelucrând datele prezentate în Raporturile anuale ale Raiffeisen Bank pentru perioada cuprinsă între 2011 și 2014. Sunt analizate separat riscurile rezultate din activitatea de creditare, riscurile care decurg din analiza lichidității băncii, precum și riscul de solvabilitate.*

CAPITOLUL 1

CREDITAREA ACTIVITĂȚILOR AGRICOLE

1.1. Activitatea de creditare a activităților agricole

Odată cu încheierea procesului de privatizare a Băncii Agricole și preluarea acesteia de către Raiffeisen Bank, proces încheiat la începutul anilor 2000, statul român a rămas fără o bancă specializată în derularea activității de creditare din agricultură. Chiar dacă băncile comerciale care operează pe teritoriul României pot și, în unele cazuri, chiar derulează activități de creditare în agricultură, acestea nu au prevăzute explicit în strategiile lor activități de susținere a sectorului agricol. După cum am văzut, există totuși structuri și organisme specializate în derularea finanțării agriculturii cum ar fi Agenția pentru Plăți și Intervenții în Agricultură (APIA), prin care statul oferă subvenții producătorilor agricoli, după cum există structuri prin care se derulează programe de finanțare din fonduri ale Uniunii Europene, sau ale statului român. Cu toate acestea, chiar dacă teoretic numărul instituțiilor de creditare – și aici ne referim exclusiv la instituțiile bancare a crescut, creditele acordate în agricultură se află la un nivel cu mult sub cel din Uniunea Europeană. Explicațiile acestei stări de lucru țin de două categorii de factori:

➤ structura și nivelul de dezvoltare al proprietății agricole. Ponderea mare pe care o au fermele de subzistență în totalul exploatațiilor agricole face imposibilă creditarea acestora în lipsa oricărui criterii de performanță economică. Acestea nu sunt atractive pentru bănci pentru că nu oferă nici o perspectivă legată de creșterea capacității de autofinanțare și, prin urmare, prezintă un risc înalt în cazul acordării creditelor. Dacă în cazul exploatațiilor de subzistență putem vorbi de-a dreptul despre o excludere de la creditare, în situația exploatațiilor agricole organizate sub forma societăților comerciale, nivelul precar de dotare tehnică și performanțele financiare scăzute obligă băncile comerciale la o prudență excesivă în acordarea creditelor;

➤ băncile comerciale urmăresc, în mod firesc realizarea de profituri maxime, fie pe termen scurt, fie pe termen mediu și lung¹. Ori, din acest punct de vedere este firesc să fie preferate la creditare societățile care au

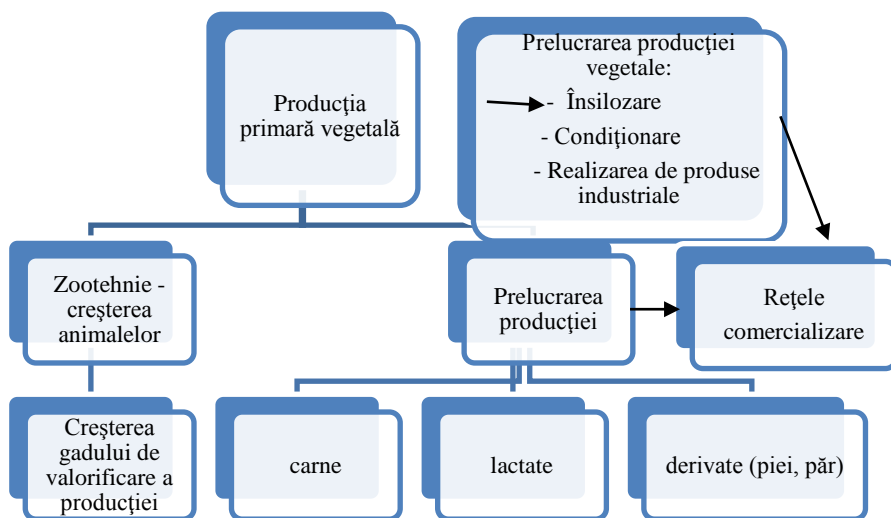
¹ Opreșcu Marin, Popescu Jenica, Manta Alina, *Monedă, credit, bănci*, Editura Sitech, Craiova, 2011, pag. 238

Fundamentarea deciziilor de creditare, noi modalități de investigare

nivel ridicat de profitabilitate și, din rândul acestora, cele care produc pe tot parcursul perioadei de creditare fluxuri pozitive de lichidități.

Privită strict din punctul de vedere al capacității de a produce cash, activitatea din agricultură prezintă particularitatea unui decalaj temporar între momentul efectuării cheltuielilor de producție și cel al realizării veniturilor, de multe ori acesta din urmă fiind, la rândul lui și mai depărtat în timp decât momentul înregistrării venitului, această situație fiind resimțită cu atât mai acut cu cât momentul înregistrării cheltuielii coincide cu momentul efectuării plății. Grafic, momentele legate de activitățile presupuse de anul agricol și reflectarea lor în ceea ce privește înregistrarea cheltuielilor și a veniturilor, și corespunzător, ieșirile și intrările corespunzătoare plăților și încasărilor sunt reflectate în figura nr. 1.1

Figura nr. 1.1. Fluxul activității în agricultură

Sursa: reprezentare proprie pe baza literaturii de specialitate

Potrivit fluxului activității agricole, între momentul desfășurării de activități legate de agricultura primară și etapa desfacerii produselor finale prelucrate, se poate observa un decalaj temporar, care se traduce, în principal, prin lipsa de lichidități pentru unitățile care desfășoară în exclusivitate activități legate de producția primară vegetală. Pe măsură ce, în cadrul aceleiași firme, identificăm activități conexe care vizează condiționarea în cazul producției vegetale, activități de morărit și panificație, respectiv activități care au în vedere abatorizarea și prelucrarea cărnii pentru producția zootehnică și, în final, desfacerea, eventual printr-o